

Nævnet i Ryggen. Paa sin ene Side har han saa Finansministeren, med hvem han skal forhandle om de finansielle Spørgsmaal i Loven, og paa den anden Side af sig har han Rigsdagens Finansudvalg, som han ogsaa skal raadføre sig med, saa det er egentlig kun Façaden af den højtærede Indenrigsminister, der er fri, det øvrige er dækket. Men Façaden er jo overmaade tiltalende, og dermed maa vi altsaa nøjes i dette Lovforslag.

Lovforslaget forekommer mig imidlertid mere finansielt, end den højtærede Indenrigsminister siger; efter min Mening hører det snarere under Finansministeren end under Indenrigsministeren. For saa vidt er der jo nok Tale om Foranstaltninger til Fjernelse af Bolignød, men Lovforslagets virkelige og væsentlige Indhold er rent finansielle Bestemmelser. Lovforslaget er en Art Nødhjælp: man vil bort fra Laan til Boligbyggeri, og saa har man valgt at tænke sig en Række af Laan til mulige Bygninger, der skal opføres, og for at sætte dette igennem — da Statskassen ikke raader over de tilstrækkelige Midler, heller ikke over de tilstrækkelige Midler til at fortsætte ad den Tilskudsvej, som man tidligere slog ind paa — er det nødvendigt for Staten selv at laane Pengene. Det, der i Virkeligheden foreslaas gennem dette Lovforslag, men som er noget — jeg kan vel bruge Ordet camoufleret —, noget, som man ikke kommer videre ind paa, er jo nemlig Optagelsen af et Statslaan. Det er derfor, Lovforslaget i Virkeligheden ikke hører under Indenrigsministeren. Der foreslaas Optagelse af et Statslaan paa den Maade, at der oprettes en noget fingeret Institution, som hedder Boligfond. Den lægges ind under Hypotekbanken og bestyres ganske af denne. Det har jeg ikke det mindste imod, for jeg antager, at Hypotekbanken til en vis Grad hører til de arbejdsløse. Den har overmaade lidt at tage sig til, og mindre nu end tidligere, da hele Tiendeafløsningen har fundet Sted. Tiendebanken var jo — og er endnu — knyttet sammen med Hypotekbanken, og det var til en vis Grad de samme Folk, der arbejdede paa begge Omraader. Men nu har Hypotekbanken ikke meget at gøre, og det er da meget rimeligt, at man for at spare Arbejdskraft og Tjenestemandslønninger lægger Boligfonden ind under den. Boligfonden

skal udlaane i Bygninger paa en sekundær Prioritet, som i den første Paragraf siges ikke at maatte overstige 85 pCt. af Anskaffelsessummen. Man maa vel gaa ud fra, at der paa 1ste Prioritet kommer omtrent 50 pCt., og saa gaar Staten, Boligfonden, videre, kan endogsaa gaa til 90 pCt. af Anskaffelsessummen. Derpaa udsteder Boligfonden Kasseobligationer — der staar ikke, hvad de skal hedde, men jeg antager, de maa hedde Boligfondsobligationer, maaske var det rimeligt at angive det i Loven —, og disse Obligationer er garanteret fuldkomment af Staten, baade Beløbet, Renter og Afdrag. Det er altsaa absolut det samme som Statsobligationer, der er ingen Forskel. Den ærede Ordfører for Partiet Venstre sagde, at de paa en vis Maade endda var bedre sikret end Statsobligationer, idet der ogsaa var en real Sikkerhed gennem de Panteobligationer, som deres Beløb svarer til. Saadan Sikkerhed behøvedes for saa vidt ikke, som de danske Statsobligationer er anerkendt som fuldkommen sikre Papirer; og at danske Statsobligationer til 5 pCt., som afdrages efterhaanden, vil være et udmærket Anlægspapir, behøver vi ikke at nære nogen som helst Tvivl om. Men naar Staten garanterer Kasseobligationerne, saa er det i Virkeligheden Statsobligationer. Der finder altsaa et Statslaan Sted paa den Maade, at der sælges saadanne Obligationer af Boligfonden eller Hypotekbanken eller Statskassen — det er ganske lige meget. Staten sælger i Virkeligheden saadanne Obligationer, faar Pengene ind og anbringer dem paa 2den Prioritet i Bygninger. Hvor stort Beløbet bliver, er der ingen, der ved noget om; det staar hen i Fremtiden, og det skal jeg komme tilbage til. Jeg vil nu kun sige, at Forslaget sejler under et noget galt Flag, fordi det ikke er gjort ganske klart gennem dette, at vi staar overfor et Statslaan.

Der er altsaa tre Personligheder, eller hvad man skal kalde dem, som har at gøre med disse Laan. Den ene er Laantageren, den anden er Laangiveren, den tredje er Obligationens Ejer. Obligationens Ejer er for saa vidt meget vel stillet, thi han faar en Obligation — han køber den altsaa —, som giver ham fuldkommen Sikkerhed for hans Penge. Men hvorledes er egentlig Laantageren stillet? Saaledes som For-